

238

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

بانک مقالات ایران

مرکز دانش و مقالات

علمی و پژوهشی و

سئوالات آزمونها

www.edub.ir

صبح جمعه

۹۵/۱۲/۶

دفترچه شماره ۱ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

آزمون ورودی
دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) داخل
سال ۱۳۹۶

رشته امتحانی فرهنگ و زبان‌های باستانی (کدرشته ۲۸۰۹)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	ضریب
۱	مجموعه دروس تخصصی در سطح کارشناسی ارشد شامل (زبان‌های ایران باستان و میانه (اوستایی - فارسی باستان - فارسی عیانه (پهلوی) - پارسی - سغدی) - فرهنگ ایران باستان - تاریخ ایران پیش از اسلام)	۹۰	۱	۹۰	۴

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفندماه - سال ۱۳۹۵

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی آنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متغلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

مجموعه دروس تخصصی در سطح کارشناسی ارشد شامل (زبان‌های ایران باستان و میانه (اوستایی) - فارسی باستان - فارسی میانه (پهلوی) - پارسی - سغدی) - فرهنگ ایران باستان - تاریخ ایران پیش از اسلام:

- ۱- ماده فعلی - *frāšā*. چگونه ماده‌ای است؟
 - (۱) جعلی
 - (۲) آرزویی
 - (۳) تمنایی
 - (۴) آینده
- ۲- در عبارت *ufyemi yazamaide*. ریشه فعل *ufyemi* چیست؟
 - (۱) *vaf-*
 - (۲) *yam-*
 - (۳) *vam-*
 - (۴) *yah-*
- ۳- در عبارت *frašāupaiaieiti maēyō.kara* ماده مضارع و ریشه فعل *frašāupaiaieiti* مطابق نظر بازتلمه، کدام است؟
 - (۱) ماده مضارع *apaiaia-* از ریشه *ap-* «رسیدن» با *fraša* «فرارسیدن»
 - (۲) ماده مضارع *ya-* از ریشه *ay-* «حرکت کردن» با پیشوندهای *fraša+upa* «نزدیک شدن»
 - (۳) ماده مضارع *yā-* از ریشه *yā-* «حرکت کردن، رفتن» با پیشوند *upa* و قید *fraša* «نزدیک شدن، فرارسیدن»
 - (۴) ماده مضارع *šāuuaiaia-* (با کتابت غلط *p* به جای *u*) از ریشه *šav-* «شدن، رفتن» با پیشوند *fra* «رسال کردن، روانه کردن، به پیش سوق دادن»
- ۴- به عقیده گرشویچ، معنی واژه اوستایی - *frāšmi-* (صفت هوم) چیست و از چه ریشه‌ای مشتق است؟
 - (۱) «درخشان، تابان»؛ مشتق از ریشه *fraš-* «درخشیدن»
 - (۲) «نیروبخش، نیرومندکننده»؛ مشتق از ریشه *fraš-* «نیرومند کردن»
 - (۳) «درخشان، تابان»؛ مشتق از ریشه *šam-* «پرتوافکندن» با پیشوند *fra*
 - (۴) «درخشان، تابان»؛ مشتق از ریشه *š-* مأخوذ از *š-* با پیشوند *fra* «درخشیدن، پرتوافکندن»
- ۵- براساس نظر رایشلت، واژه *maš* در عبارت زیر، چه نوع کلمه‌ای است؟

afraha daēnaiti māš vaca daēnahe nōi šīiaoaēnāiš apaiiantahe

 - (۱) جزء اول صفت فاعلی ناگذر *maš-daēnahe* حالت اضافی مفرد از ریشه *māzdā-* «در منش نهادن، به یاد داشتن» است که بین اجزای آنها فاصله افتاده است.
 - (۲) پیشوند صفت فاعلی ناگذر *daēnahe* حالت اضافی مفرد از ریشه *dā-* «نهادن، گذاشتن» + پیشوند *māš*؛ «به یاد داشتن»
 - (۳) حالت فاعلی مفرد مذکر، از ستاک *man-* صفت فاعلی گذرا «به خاطر سپارنده، حفظ کننده» (از ریشه *man-*)
 - (۴) از لحاظ نحوی *māš* زاید است و باید حذف شود.
- ۶- کدام مورد، ترجمه عبارت اوستایی زیر، براساس نظر بیلی است؟

aīβica tē varəβsuua suβriia zaranaēniia ...

 - (۱) و آنان (تخممه‌ها) را با سگ (سیخونک) زرین [به آن ور] بران.
 - (۲) و آن [ور] را با سگ (سیخونک) زرین نشاندار کن.
 - (۳) و آنان (تخممه‌ها) را با نیر زرین به ور [بران].
 - (۴) و آن [ور] را با خاتم / حلقه زرین مهر کن.
- ۷- کدام مورد، ترجمه عبارت اوستایی زیر، براساس نظر هومباخ و ایچاپوریا است؟

para ahmāt yaθ him aēm draogam vācim aṇhaiθim cinmāne paiti.barata

 - (۱) پیش از آنکه او سخن دروغ ناراست را به اندیشه راه داد.
 - (۲) پیش از آنکه او به سخن دروغ ناراست اندیشیدن آغازید.
 - (۳) تا اینکه او این سخن دروغ را در منش نهاد [که] او را به ناراست [رهنمون گشت].
 - (۴) تا اینکه سخن دروغ بر زبان جاری کرد [که به او] کوشیدن به ناراست را [تلقین می‌کرد].

- ۸- معنی واژه اوستایی -*azinauuant* (صفت طهمورث)، براساس نظر هوفمان و هومباخ چیست؟
 (۱) آماده، مهیا
 (۲) مراقب، هوشیار
 (۳) کسی که [جامه‌ای از] پوست [روپاه] پوشیده است.
 (۴) کسی که ملج به ابزار جنگ [برای مبارزه] است.
- ۹- براساس نظر رایشلت، در عبارت اوستایی زیر، واژه *āuuaiiatəm* چه نوع کلمه‌ای است و چه حالتی دارد؟
yaēšəm raoxšnāhō pantānō āuuaiiatəm auui zaoθrā
 (۱) حالت مفعولی مفرد مؤنث از ستاک *āuuaijanā* مشتق از ریشه -*vay* + پیشوند *ā*: «پرواز کردن»
 (۲) حالت اضافی جمع مذکر از ستاک *āuuaiianā* صفت فاعلی گذرا از ریشه -*vay* + پیشوند *ā*: «پرواز کردن»
 (۳) مفعول مطلق (absolutive)
 (۴) قید
- ۱۰- کدام واژه، صفت فاعلی گذرا در دستگاه نقلی (perfect) نیست؟
 (۱) *jayāuruuab* - (۲) *zizi.yuš*
 (۳) *daθuš* - (۴) *frazuš*
- ۱۱- در عبارت *viiāhuua yaθ jasaiti*، حالت و معنی *viiāhuua* براساس نظر گلنز چیست؟
 (۱) مفعولی فیه / دری جمع مؤنث از ستاک *viiā*: «مخزن آب»
 (۲) مفعولی فیه / دری جمع مؤنث از ستاک *viiā*: «رحم، زهدان»، در اینجا «تهانگاه»
 (۳) مفعولی فیه / دری جمع مؤنث از ستاک *viiām*: «تقسیم پاداش»، در اینجا «محصولات»
 (۴) مفعولی فیه / دری جمع مؤنث از ستاک *viiā*: «زایمان» در اینجا «رهایی و آزادشدن ابرها از آب»
- ۱۲- براساس نظر بارتلمه، واژه *auuasiiāt* در عبارت *yaθa nōiθ taθ paiti kərətō auuasiiāt* چه نوع فعلی است؟
 (۱) فعل مضارع التزامی سوم شخص مفرد گذرا از ستاک *asiiā* از ریشه -*sāy* + پیشوند *auua*: «جای گرفتن بر»
 (۲) فعل تمنایی سوم شخص مفرد گذرا از ستاک *as* از ریشه -*as* + پیشوند *auua*: «رسیدن، اصابت کردن»
 (۳) فعل تمنایی سوم شخص مفرد گذرا از ستاک *vas* از ریشه -*vas* + پیشوند *ā*: «طلب کردن، به دست آوردن»
 (۴) فعل مضارع التزامی سوم شخص مفرد گذرا از ستاک *asiiā* از ریشه -*as* + پیشوند *auua*: «رسیدن، نایل شدن»
- ۱۳- کدام مورد، ترجمه عبارت زیر، براساس نظر بارتلمه و رایشلت است؟
yahmaθ haca pauruuō snaoθō vafra suaēžāθ barəzištaēibiio gairibiio bašnubiio arəθuiiā
 (۱) پس نخست ابر، برف‌ها بباراند از بلندترین کوه‌ها به ژرفایی که [رودخانه] اردوی دارد.
 (۲) پس ابر، برف‌های دانه درشت می‌باراند به ضخامت یک اردوی بر بلندترین کوه‌ها.
 (۳) پس ابر به فراوانی برف‌ها بباراند بر بلندترین کوه‌ها، بر اعماق [رودخانه] اردوی
 (۴) از آن پس ابر به فراوانی برف‌ها بباراند از بلندترین کوه‌ها تا اعماق اردوی
- ۱۴- کدام مورد، از معانی پیشنهادی برای واژه اوستایی -*vaðre yaona* / *vaðri.yaona* نیست؟
 (۱) پیوندهای عروسی
 (۲) دارای رحم سترون
 (۳) دوشیزه کوشا
 (۴) دوشیزه دم‌بخت
- ۱۵- در عبارت *taθ yazata taxmō tusō raθaēštārō*، حالت دستوری واژه مشخص‌شده براساس نظر رایشلت چیست؟
 (۱) حالت مفعولی جمع مذکر به جای فاعلی مفرد مذکر از ستاک *raθaēštār*
 (۲) حالت اضافی مفرد مذکر به جای فاعلی مفرد مذکر از ستاک *raθaēštār*
 (۳) حالت فاعلی جمع مذکر به جای فاعلی مفرد مذکر از ستاک *raθaēštār*
 (۴) حالت فاعلی مفرد مذکر با انتقال به صرف ستاک‌های مختوم به *-a*

۳۵- آوانویسی دو واژه نخست جمله زیر، کدام است؟

دو واژه نخست جمله: دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست

spaxr - wiyufsišn (۲)

dībahr - wiyōfsišn (۱)

dībahr - wiyufsišn (۴)

spaxr - wiyōfsišn (۳)

۳۶- ریشه واژه مشخص شده در عبارت زیر، کدام است؟

anāmurzd mard abarmān pad zēndān ma kun.

Harč- (۲)

marzd- (۱)

marč- (۴)

marH- (۳)

۳۷- کدام واژه برای پر کردن جای خالی مناسب است؟

..... دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست

وفا (۲)

(۱) سکد

(۴) انامور

(۳) فخرمرد

۳۸- ضمیر مشخص شده در عبارت زیر، چه نقشی دارد؟

u-š pad spihr bōd paydāgih pad baxšišn i az kirbakkarān ud bazakkarān gumēzišn
rāyēnišnān.

(۲) عامل

(۱) مضاف‌الیه

(۴) مفعول صریح

(۳) فاعل

۳۹- کدام هزوارش برای جای خالی در عبارت زیر، مناسب است؟

zynd 'np' n' n MN bylwn zynd' u W dwšmn bylwn LA ŠBKWN¹ YATWN¹.

YKTLWNd (۲)

NPLWNd (۱)

NTLWNd (۴)

DBLWNd (۳)

۴۰- آوانویسی واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر، کدام است؟

دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست دو واژه نخست

frawānagih - kerb (۲)

parwānagih - kerb (۱)

frawānagih - kirb (۴)

parwānagih - kirb (۳)

۴۱- کدام یک از واژه‌های زیر، از لحاظ اشتقاقی با بقیه تفاوت دارد؟

ōzadan (۲)

(۱) zan-

frazand (۴)

(۳) wizand

۴۲- در کدام مورد، کلمات از یک ریشه‌اند؟

ōftādan , past (۲)

(۱) watar , wistardan

rōd , rustan (۴)

(۳) zyān , ōzadan

۴۳- کدام مورد، واج‌نویسی صحیح «آفریدن و مقدر کردن» در زبان فارسی میانه است؟

brehēnīdan (۲)

(۱) brēhēnīdan

brīhēnīdan (۴)

(۳) brēhenīdan

- ۶۲- کدام مورد، برابر اشکانی واژه *bērōn* در کتیبه دوزیانه تیراندازی شاپور در حاجی‌آباد را نشان می‌دهد؟
 (۱) QDMTH (۲) 'wpdšt
 (۳) LBR ŠTR (۴) LŠD
 ۶۳- کدام یک از موارد زیر، نمود استمرار را در زبان سفدی نشان نمی‌دهد؟
 (۱) -sq (۲) -z
 (۳) -skwn (۴) -k'm
 ۶۴- کدام یک از ماده‌های زیر، ماضی افزونه‌دار (ایمیر فکت) است؟
 (۱) mxz- (۲) ʔt
 (۳) 'wpt (۴) 'nwz
 ۶۵- در زبان سفدی، بن ماضی با صرف زمان حال فعل -δ'ī «داشتن»، فعل را می‌سازد.
 (۱) مضارع اخباری (۲) ماضی متعدی
 (۳) ماضی لازم (۴) ماضی استمراری
 ۶۶- qšy در جمله روبه‌رو، چه نقشی دارد؟
 (۱) حرف ربط (۲) نهاد
 (۳) امر دوم شخص مفرد (۴) قید
 ۶۷- تفاوت دو ستاک سفدی -fneš و -fneš. کدام است؟
 (۱) -fneš ستاک آغازی و -fneš. ستاک سببی است.
 (۲) -fneš ستاک سببی و -fneš ستاک آغازی است.
 (۳) -fneš ستاک سببی و -fneš ستاک مجهول است.
 (۴) -fneš ستاک مجهول و -fneš ستاک سببی است.
 ۶۸- در زبان سفدی، ستاک حال - میان (medio- passive) ریشه‌های مختوم به -ank/g، به کدام صورت مختوم خواهند شد؟
 (۱) -uxs (۲) -uyd
 (۳) -uxl (۴) -ufs
 ۶۹- در آفرینش سوم اسطوره مانوی، کدام ایزد، ماه و خورشید را به گردش درمی‌آورد؟
 (۱) ستون روشنی (۲) بام ایزد
 (۳) دوشیزه روشنی (۴) تریسه ایزد
 ۷۰- بنا به روایت گزیده‌های زادسپرم، آتش آذرگشنسپ در کدام کوه قرار دارد؟
 (۱) فرهمند (۲) استوند
 (۳) ریوند (۴) اوسیندام
 ۷۱- بنا به رساله شهرستان‌های ایران، شهر همدان را چه کسی ساخته است؟
 (۱) ترسه (۲) یزدگرد بزه‌گر
 (۳) دارای دارایان (۴) شاپور پسر اردشیر
 ۷۲- بنا به روایت مینوی خرد، گنگدژ در کجا قرار دارد؟
 (۱) نزدیک دریاچه سدویس (۲) در دشت پیشانسه
 (۳) نزدیک کوه دماوند (۴) نزدیک رود داییتی
 ۷۳- موضوع سنگ‌نبشته ابنون چیست و محل کشف آن، در کدام منطقه واقع است؟
 (۱) برپاکردن آتشگاه - بیشاپور (۲) کتیبه سنگ بنای شهر بیشاپور - بیشاپور
 (۳) برپاکردن آتشگاه - بزم دلک (۴) کتیبه یادبود دیدار ابنون با پادشاه - بزم دلک
 ۷۴- ذکر و ازبرخواندن منته‌های اوستایی، پیش از پرداختن به کارهای گوناگون روزمره (مانند خوردن و آشامیدن و ...) یا آیین‌های دینی، اصطلاحاً چه نام دارد؟
 (۱) آفرینگان (۲) نیرنگ
 (۳) نیایش (۴) واج

- ۷۵- کدام مورد، بیانگر متأخرترین اثر مثنوی به زبان فارسی میانه است؟
 (۱) دیباچه مهرنامگ
 (۲) شاپورگان
 (۳) قطعاتی از زبور مانوی
 (۴) نامه‌ها
- ۷۶- کدام مورد، دربردارنده اشعار کوتاه سروده شده در رئای بزرگان دین مانوی به زبان پارسی است؟
 (۱) آفریون
 (۲) پاشاه
 (۳) آفرشن
 (۴) تفسیر جان
- ۷۷- فرزند شاپور یکم که در کهن‌سالی سر به شورش برداشت و با همراهی بزرگان به پادشاهی رسید و نام «کردیر» برای آخرین‌بار در کتیبه وی، با عنوان «موبد آرمزد» آمده است، چه نام دارد؟
 (۱) آرمزد یکم
 (۲) اردشیر دوم
 (۳) بهرام یکم
 (۴) نرسی
- ۷۸- بنابر وندیداد، اهورامزدا کدام ایزد مینوی را به‌عنوان نخستین پزشک و درمانگر مینوی به رویارویی با هزاران درد و ناخوشی آفریده اهریمن، گسیل داشت؟
 (۱) نریوستگ
 (۲) دهمان آفرین
 (۳) ائیریه‌من (اریامن)
 (۴) هئومه (هوم)
- ۷۹- کدام کتیبه پهلوی، تحریر کوفی نیز دارد؟
 (۱) کوه حسین
 (۲) تنگ کرم
 (۳) قلعه بهمن
 (۴) تنگ خشک
- ۸۰- زبان کدام کتیبه، پهلوی اشکانی نیست؟
 (۱) باغ لردی
 (۲) لاج مزار
 (۳) خواسگ
 (۴) کال جنگال
- ۸۱- در کدام متن پهلوی، گزیده‌ای از کتاب گمشده «آیین‌نامه» نوشته آذرفرنبغ فرخزادان را می‌یابیم؟
 (۱) روایات آذرفرنبغ فرخزادان
 (۲) روایات پهلوی
 (۳) کتاب‌های سوم و هشتم دینکرد
 (۴) کتاب چهارم دینکرد
- ۸۲- کدام پادشاه کیانی، بنابر بندهش، همچون موسی (ع) در کودکی توسط زاب از آب گرفته شده است؟
 (۱) کی‌کاووس
 (۲) کی‌قباد
 (۳) کی‌خسرو
 (۴) کی‌لهراسب
- ۸۳- بنابر بندهش، نسب دودمان‌های موبدی، به کدام شخصیت اساطیری می‌رسد؟
 (۱) فریدون
 (۲) اروت‌نر
 (۳) منوچهر
 (۴) مندیوماه آراستان
- ۸۴- مینوی «دروج انکار»، کدام است؟
 (۱) اسپرگ
 (۲) اکه‌تش
 (۳) آگاش
 (۴) اناست
- ۸۵- براساس بندهش، «ستارگان نیامیزنده»، در کدام پایه از پایه‌های هفتگانه آسمان جای دارند؟
 (۱) ششم
 (۲) پنجم
 (۳) دوم
 (۴) سوم
- ۸۶- بنابر بندهش، «آب تن - تخمه»، کدام‌یک از انواع هفده‌گانه آب است؟
 (۱) آبی که در گیاهان آمیخته است.
 (۲) گمیز گوسفندان و مردمان
 (۳) آبی که در زهدان گوسفندان و مردمان است.
 (۴) آبی که در جفت‌گیری گوسفندان و مردمان است.
- ۸۷- کدام کتیبه داریوش بزرگ به فارسی باستان، دارای ترجمه آرامی است؟
 (۱) DPe کتیبه داریوش بر دیواره ایوان جنوبی تخت‌جمشید
 (۲) DZc طولانی‌ترین کتیبه داریوش در کانال سوئز
 (۳) DNb کتیبه دوم داریوش در نقش رستم
 (۴) DSf کتیبه داریوش در شوش
- ۸۸- بنابر متون حقوقی روزگار ساسانی، اصطلاح «ضامن» معادل کدام مورد است؟
 (۱) hamtōzišn
 (۲) hamxwāstag
 (۳) hambāy
 (۴) pāyandān

۸۹- بنابر گفته مالالاسی انطاکی، کدام یک از شاهان ساسانی، لقب «درست‌دین» داشته است؟

(۱) شاپور

(۲) قباد

(۳) اردشیر

(۴) انوشیروان

۹۰- بنابر روایت ابن ندیم، مزدک مهین پایه‌گذار کدام فرقه بوده است؟

(۱) خرمیه باستان

(۲) زروانی‌گری

(۳) کیومرثیه

(۴) مانویت